

Pénzügyeink

MAGADNAK VAGY MÁSOKNAK? EZ A KÉRDÉS, VÁLASSZ!

Dusik Andrea, pénzügyi tanácsadó írása

MINDENKINEK MEGFELELNI AKARÁS

Megszületünk.

Sőt még csak készülünk rá, máris számos elvárás „vár ránk”. Szüleink, leendő rokonaink, barátaink és ismerőseink képeket festenek arról, milyenek is leszünk, ha megérkezünk. Milyen színű lesz a szemünk, mekkora a hajunk, átalusszuk az éjszakát, vagy kis baglyok leszünk stb.

És ekkor ártatlanul megérkezünk erre a világra. És mi történik? Már is teljesítenünk kell. Igen, **kell!**

Mert az első pillanattól, mint egy szabvány, előírják nekünk, a csöpp babának, hogy mikor és mennyit kell ennünk, mikor mekkorának kell lennünk, mikor hány kilót kell nyomnunk a mérlegen, mikor milyen fizikai aktivitást kell mutatnunk.

Mindegy, milyen és mekkora (cm, kg) az eredeti kiindulási állapotunk, helyzetünk.

Így fordulhatott elő – saját példámon – az, hogy hathónapos korában az én kislányomra is csattant a bélyeg: „el van maradva a fejlődésben!” El tudod képzelni, hogy mit éreztem?

És mit látok ma? Az én, fejlődésben elmaradt gyermekem, ma, tizenkét évesen 166 cm magas, 39-es cipőt visel, és lassan én hordom az ő kinőtt ruháit.

Persze, én megértem és elfogadom azt a véleményt, hogy valamihez mégiscsak viszonyítani kell, hogy azonnal észrevegyük, ha valami baj van.

De „átlagos” a legritkább esetben lesz valaki. Tudod, ha tíz napot nézünk, és ebből valakinek öt napig hasmenése van, öt napig pedig székrekedése, az statisztikailag teljesen normális bélműködéssel bír.

És szép sorban találkozunk a többivel: köszönj szépen, légy jó kislány/kisfiú az óvodában, iskolában!

Majd a sor csak folytatódik: tanulj jól, juss be az egyetemre, főiskolára! Aztán, ha elvégezted, élj meg!

Aztán egy ponton kialakul véglegesen is a másoknak való megfelelés „önkéntes” kényszere. Mégpedig a szüleink jóvoltából. Ez pedig annak az eredménye, hogy ha megcsinálunk valamit, amit ők kérnek tőlünk, ha még jól is csináltuk, megdicsérnek.

Ám mi történt, ha nem akartunk valamit, ha nem akartuk megenni a főzeléket, ha nem ültünk rá a bilire, ha hisztiztünk valamiért a közértben – nos, jobb esetben dorgálást kaptunk, rosszabb esetben büntetést.

Az idő előre haladtával pedig folyamatosan kapcsolódnak be további „elvárók” az életünkbe, mint ahogy egy folyóhoz kúsznak a kis patakok. Ilyen lesz az első barát, barátnő, haverok, ilyen lesz az első szerelem.

Aztán a szomszédok, a munkatársak, a főnökök.

Majd az állam. Elvárja, hogy fizessünk adót, járulékot. Bár ma már ez így nem egészen igaz, mert elveszi!

Mind-mind valamilyen elképzeléssel, hogy nekünk mit kell tennünk értük.

Már benne is vagyunk az ördögi körben. Mert azt tudjuk, hogy ha nem teszünk meg valamit, amit kérnek tőlünk, amit elvárnak tőlünk,

akkor az nemcsak a társunknak, munkatársunknak, barátunknak, szerelmünknek lesz rossz érzés, hanem nekünk, saját magunknak is.

És ez valahol rendben is van, mert a társadalmi normák teljesítése nélkül lehetetlen lenne egymás mellett élnünk.

Ha jól meggondolom, az elvárások, amelyeknek meg akarsz felelni, vagy csak úgy egyszerűen beteljesíted őket négy irányból érkeznek Hozzád:

- elsőként a szüleidtől, már születésed pillanatától fogva;
- másodikként a társadalomtól, kezdetben a gyermekorvostól és a védőnőtől – akik ezt még kedvesen teszik –, majd az óvodától, az iskoláktól, a munkahelyektől és az államtól;
- harmadikként a párodtól, társadtól;
- majd negyedik fázisban a saját gyermekedtől.

És minden esetben neked is vannak elvárásaid másokkal szemben, és szeretnéd, ha azok is teljesülnének.

Ha nem így történik, mert ugye „tökéletes” nincsen, akkor sérülsz te is, és a másik is. Gondolj csak a szerelmi csalódásokra! Jön az első, a mindent elsöprő, amiről azt hisszük, hogy örökké tart. És történik valami, amitől ritkán teljesül be a szerelem úgy, ahogy mi azt az elején elképzeljük. A következő kapcsolatunkban már nem adjuk ki magunkat, mert nem akarunk újra megsérülni. Ily módon valójában mi saját magunk zárjuk le a sorompót a saját boldogságunk beteljesülése előtt.

Ám van ennek egy másik oldala is, ami talán fontosabb ennél.

Ha törekedsz arra, hogy megfelelj mások elvárásainak, akkor biztos lehetsz benne, hogy nekik dolgozol, hogy mások céljaiért élsz.

Már hallom is, mint kezded a mondatot: „De...”

És azt is megengedem, hogy végigmondd. Aztán megkérdem tőled, hogy miért teszed azt, amit teszel nap, mint nap?

Mert valamit biztosan csinálsz. Bemész a munkahelyedre, és végrehajtod, amit a munkaadód, főnököd munkaként kioszt Rád, esetleg

már magadtól is tudod a dolgodat. Vagy van saját vállalkozásod, üzleted, oda is bemész, és meghallgatod a beosztottak, alkalmazottak, sőt a megrendelők, szállítók mondandóját. Aztán kiszolgálod őket, teljesíted a kívánságaikat, orvosolod a reklamációjukat.

Kinek éltél? Valaki másnak. Amit tettél, közelebb vitt-e a céljaidhoz? A TE saját céljaidhoz? Egyáltalán vannak-e céljaid?

Hogyan érd el, hogy MAGADNAK dolgozz? Hogyan érd el, hogy mások teljesítsék a Te elvárásaidat, és meg tudd védeni Magad azoktól, akik dróton akarnak rángatni?

Különösen érdekes lehet ez a pénzügyekben. Mit hallottál egész életedben a pénzről? Jórészt azt, amit a pénzről szóló közmondások is sugallnak?

- „*Aki dolgozik, az nem ér rá pénzt keresni*” – vagyis tisztességes munkából nem lehet meggazdagodni.
- „*Az idő pénz*” – ez viszont igaz, nagyon igaz. Ha valaki a munkahelyén például a nyilvántartásai újragondolásával nekilát a 26. Excel-táblázatnak, az vajon termel neki bevételt? Vagy csak fecsérli az idejét? És ilyenkor az idő nagyon sokba kerülhet.
- „*Kis pénz, kis foci*” – ha kevés a pénzed, ne várj nagy eredményt. Miért is ne?!
- „*Pérez beszél, kutya ugat*” – mindent csak pénzzel lehet elintézni. Biztos ez?!
- „*Roszs pénz nem vész el*” – ő az, aki mindig képes felállni, mindig képes újrakezdeni, ő az, aki a jég hátán is megél.
- „*A pénznek nincs szaga*” – bármiből lehet pénzt csinálni; ez jó!
- „*Aki nem dolgozik, ne is egyék*” – csak (kétkezi) munkával kereshetsz becsületesen pénzt. Ez ostobaság.
- „*A pénz nem boldogít*” – ám nélkülözhetetlen. És azért jobb a Hilton teraszán sírni, mint a 6-os villamoson.

- „Több nap, mint kolbász” – nincs elég... Micsoda szegénységutdat forrása! Kerüld el, de sürgősen, és nagyon messzire!

MIT TEGYÉL, HOGY MAGADNAK FELELJ MEG?

Legyenek saját elvárásaid – a realitás talaján. Ez már majdnem olyan, mintha céljaid lennének.

Tervezz!!!

Ha ezek pénzügyi elképzelések, célok, tudnod kell, hogy bármit is kérsz és szeretnél megváltoztatni a pénzügyeidben, a pénzügyi helyzetedben, az nem egy egyéjszakai kaland. Ám bármit is teszel, az minden alkalommal, amikor határozott pénzügyi döntést hozol és következetesen tartod Magad hozzá, mindig eredményez valami kis változást. Ám minden ilyen kis döntés hosszabb távon is hatással lesz az életedre.

Fontos: **járj nyitott szemmel** és elmével, hogy észrevedd a lehetőségeidet, és élni is tudj velük, oly módon, hogy légy következetes, és bármit is teszel, az a céljaidhoz vigyen közelebb!

Fogyókúráztál már valaha az életedben? Egy sikeres súlycsökkentő programhoz hasonlóan a pénzügyekben is meg kell változtatni pénzügyi nézeteket és szokásokat, csakúgy, mint ahogy a kúra során megváltoztatjuk az étkezési szokásainkat, és az eredmény érdekében következetesen be is tartjuk őket.

Emlékszel netán a tojásdiétára, ahol napi 3 x 6 db főtt tojást lehetett enni, engedményképpen kiegészítve némi spenóttal, paradicsommal? Rémes volt. A harmadik napon már fuldokoltunk és öklendztünk a tojás szó hallatán is, na de mi lebegett a szemünk előtt? A mínusz 6 kg egy hét – tíz nap alatt! Láttuk a célt, és hiú tinédzserként bármire képesek voltunk!

Legyenek céljaid! Tervet kell készítened. Tudnod kell, mit akarsz elérni, mit akarsz megvalósítani, létrehozni. Gondold végig, mit szeretnél birtokolni – bármit: kapcsolatot, élményt, érzést, tárgyat stb.

Mikor szeretnéd ezeket valóra váltan látni, megtapasztalni? Adj minden elképzelésednek konkrét, jól meghatározott határidőt. Hogyan szeretnéd? Hogy éreznéd magad? Mit gondolnál Magadról, ha mindent meg is valósítanál?

De vigyázz! Ne az legyen a célod, amit az apád vár el Tőled! Ne ő mondja meg, hogy Te mit akarsz tanulni, hogy Te mi akarsz lenni, ha nagy leszel!

Mert akkor az Ő céljait teljesíted, az Ő elvárásainak fogsz élni, és ha ezek különböznek a Tiedtől, az meg fogja mérgezni a kapcsolatokat is, és örök elégedetlent csinálhat Belőled, aki egész életében csak keresni fogja a saját útját, de kicsi eséllyel, hogy valaha is megtalálja.

És ha megvan, amit szeretnél, írd le! Ezzel elköteleződtél, és ez már fél siker, mert ez segít észrevenni a lehetőségeket, és utadba hozza azokat az embereket, kapcsolatokat, információt, ami szükséges a terveid valóra váltásához.

Gondolj csak arra, amikor autót készültél venni. Mindegy milyen, ám egyik napról a másikra csupa olyan márkájú, típusú és színű autó futkározott az utakon, holott tegnap még egy darabot sem láttál belőle.

Ha ezek megvannak, hozzá kell rendelni a pénzt, ha a megvalósításukhoz szükség van rá.

A pénzügyi terv megvalósítása általában hosszú időt, következetességet és kitartást igényel. Ám a célok mindig gondoskodnak arról hogy a jó irányba haladj.

Manapság a pénzügyi tervezés legfontosabb célja a felkészülés a nyugdíjba vonulásra, vagy sokkal inkább a korai nyugdíjba vonulásra. Ez az a pénzügyi terv, amit mától senki nem hessegethet el magától, nem kerülhető meg senkinek, mégpedig a „magad uram, mert szolgád nincs” elv alapján. Kivétel nélkül mindenkinek meg kell csinálnia, és végre kell hajtania. Mindegy milyen formában, egy kikötés van: a tervezett jövőbeni pillanatban mindenképpen rendelkezésre kell állnia annak a tőkének, ami a létünkhöz és egészségünkhöz szükséges tőkejövedelmet biztosítja, ha törik, ha szakad!

Következetesség. El kell várnod Magadtól, ha valóra akarod váltani az eltervezett életszépsegeket. Égő vágyat kell szítanod Magadban. El kell hinned, hogy Te is meg tudod csinálni, Neked is lehetséges.

Mindenképpen törekedj valószínű elvárásokra és célokra, cselekedj azoknak megfelelően, azokkal összhangban, és akkor sokkal könnyebb, és kevésbé frusztráló lesz a pénzügyeid kezelése is.

Következetességre a pénzügyi tervezésben, majd a megvalósításban a 7-8. évben van a legnagyobb szükség, mert én azt látom, hogy ez az az időszak, amikor már annyi pénze van valakinek, amennyi azelőtt soha életében nem volt. Iszonyú, hogy

milyen könnyű ilyenkor kísértésbe esni, és lakást, autót, tv-t stb. cserélni, vagy az addig föl se merült nyaralóvásárlásba vágni.

Meg lehet tenni. Senki sem tiltja.

De! Aki ekkor nem tud ellenállni a csábításnak (csakúgy, mint a fogyókúrában egy kis nasinak), az soha többé az életében nem fogja tudni ezt a pénzt újra összerakni. Igen! Soha többé nem lesz lehetősége ezt a tőkét még egyszer, ugyanúgy, az eredeti határidőre, az eredeti céljára összerakni!!!

És többek között ezért is alapvető, hogy a célod reális, elérhető, és számodra hihető legyen. Mert csak ekkor nem tudod azzal elhessegetni, hogy á, ez nekem úgysem sikerül! Ekkor leszel képes hanyagolni a kereskedelem elvárásait, hogy: „Vásárolj! Vásárolj! Vásárolj!”. És ekkor leszel képes elkerülni az ostoba hiteleket, amelyek a romlásba és szegénységbe dönthetnek.

Mert mi az? Havi ötezer forint? Valójában semmiség. De mi van, ha van mellette még huszonöt másik ilyen vagy hasonló? Azt hiszed, örültség a reklám, amiben hűtőhitel, edényhitel, tv-hitel, sütőhitel stb. kerül elő? Ne hidd! Ilyen van a való életben is. És ha a jövedelmed havi 200 ezer Ft, az ilyen apróságokból összejött adósságod meg 600 ezer Ft? Jól látod, 200 ezerből kellene a 600 ezret kifizetni.

Te mit tennél...?

Dusik Andrea